

så lyckas saken nog. *I denna nöd, fara fick han ett godt b. af sin vän. Genom goda människors b. ell. genom b. af goda människor har jag blifvit räddad.* — *Syn. Se Hjelp.*

BISTÅND, n. 3. II. (af *Bi* och *Stånd*) Ställning med tak öfver, liknande ett stånd, hvaruti bikupor sättas.

BISTÅNDA, v. a. 1. (föråldr.) *Se Bistå.* Brukas blott i inf., imper. och aktivt particip.

BISTÅNDIG, a. 2. (föråldr.) 1) Som bistår, hjälper. — 2) *Se Bestående.*

BISVÄRM, m. 2. En samtidig afvel af bin, som under en gemensam vise lemnar det bisamhälle, der den blifvit född och uppfödd, för att söka sig en ny bostad; en utflyttande yngre generation af bin.

BISYSSLA, f. 1. 1) Mindre maktpåliggande syssla, tjänst, som af någon innehafves och skötes jemte dess egentliga och hufvudsakliga. *Hans befattning i posten är blott en b.* — 2) *Se Bigörömål.*

BISÄTTA, v. a. 2. (höjes som *Sätta*) Från likhuset afföra och i bårhuset insätta eller stundom i sjelfva grafven nedsätta ett lik, innan den egentliga begrafningsakten försiggår.

BISÄTTANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man bisätter.

BISÄTTNING, f. 2. 1) *Se Bisättande.* — 2) Sjelfva högtidligheten och ceremonien vid ett tillfälle, då ett lik bisättes. *Bivista en b. Vara bjuden på b.*

BIT, m. 2. 1) (egentl.) Afbitet stycke. Brukas ej ofta i denna bemärkelse; man säger då hellre *Beta*. (Fig.) *Räkna b-arna i någon*, ej unna någon att äta, vara snål emot någon. *Kasta b-arna åt någon*, med förakt gifva en tjenare, hvad han har att utbekomma. *Fet b.*, lönande tjänst, befattning; gods, som ger god afkastning. *Läcker b.* (skrifves oftast *Läckerbit*), något godingt välsmakande; äfv. sällsynt, förträfflig sak; retande kvinna. *Min lilla b.!* smekord. *Taga allt i en b.*, på en gång förstöra, hvad man har. — 2) Litet stycke, afskildt ifrån något, på hvad sätt som helst. *B-ar af något sönderlaget. B-ar af trä eller sten till inläggning eller mosaik. En b. kött. Slå i b-ar*, slå sönder. *Gå i b-ar*, gå sönder. *Stöta, bryta en b. ur något.* — *Syn. Stycke, Litet stycke.* — 3) Del af ett sammanhängande helt. *Han hade gått en b. af vägen, då . . . Hur långt har du hunnit i ditt arbete? Bara en b. Hon har icke hunnit en b. på sin strumpa sedan i morse.* — *Syn. Stycke.* — 4) (fig.) Smula, något litet. *Äta en b. Få sig en b. mat. Ej så mycket som en b.*, ej det allra ringaste. *Den ene är ingen b. bältre än den andre*, de äro lika goda. — *Syn. Smula, Liten smula, Litet, Något.*

BITA, v. a. o. n. 3. Ind. pres. sing. *Biter*; pl. *Bitar*. Impf. sing. *Bel*; pl. *Beto*. Imper. sing. *Bit*; pl. *Biten*. Sup. *Bitit*. Part. akt. *Bitande*; part. pass. *Biten*. Införa något emellan tänderna, eller gapa öfver något, och sedan hårdt trycka tänderna mot hvarandra, så att, om föremålet är mjukt eller skört, de antingen gå tvärs igenom, eller göra hål deri eller märke på ytan. *B. i ett stycke bröd, i ett äple, ett ben, en sten. En hund har bitit honom i benet*, har genom bett sargat, skadat benet. *Se, hur hunden biter i benet på honom*, uttrycker ett fortsatt bitande, och kan äfven sägas, då hunden biter blott på lek. (Fig.) *B. i gräset*, duka under, blifva öfvervunnen. *B. på en nöt. Fisken biter på*

kroken. (Fig.) *B. på ett anbud, förslag*, antaga ett (vanligtvis försåtligt) anbud, förslag. *B. öfver en smörgås, en gurka, ett mandelbröd*, införa dem tillräckligt långt i munnen eller gapa tillräckligt öfver dem, för att kunna bita tvärs öfver. *B. emót*, göra sig färdig att bita någon, som hotar med detsamma; (fig.) ställa sig till motvärn, försvara sig. *B. ifrån sig*, genom bitande jaga bort ifrån sig; (fig.) försvara sig. *B. igen*, bita någon, som man förut blifvit biten af; (fig.) hämnas, gifva så godt igen. *B. af, bört, igenom, ihjél, ihóp, sönder*, se *Abita, Bortbita, Genombita, etc.* *B. till*, göra ett hastigt och häftigt bett. — *V. n. 1)* (om skärande verktyg) Vara tillräckligt hvass att intränga i ett föremål. *Den knifven b-ter, b-ter bra, b-ter icke, b-ter dåligt. Ingen yxa b-ter på detta hårda träslag*, kan med eggen intränga deri. *Filen b-ter ej på väl härdadt stål. B. i'n*, intränga med eggen, t. ex.: *huggjernet har det icke b-tit in i nog djupt.* — 2) Säges om frätande eller andra ämnen, som intränga i vissa kroppar. *Skedvattnet är för utspädt. det b-ter ej tillräckligt*, fräter icke ytan af ett ämne så mycket som behöfves. Brukas i denna bem. mest i förenig med någon preposition, t. ex.: *B. igenom*, genomtränga, t. ex.: *blåsten b-ter igenom. B. i'n*, intränga i ett ämne och dermed införlifva sig, der för alltid fastna, t. ex.: *Tjäran har b-tit så in, att den aldrig går ur.* — *B. på*, göra verkan på (om frätande medel o. d.), t. ex.: *Skedvatten b-ter icke på diamanten. B. på tungan*, säges om ämnen med skarp och stiekande smak. — *B. på'*, vara tillräckligt hvass (om skärande verktyg); äfv. utöfva verkan på något, t. ex.: *Knifven b-ter icke på; solen b-ter icke på*, skiner icke brännande på något (t. ex. hyn); äfv. (vid blekning) skiner icke tillräckligt, för att bleka; äfv. (i fråga om urblekning) tar icke ur färgen. (Fig.) *Det b-ter ingenlång på honom*, ingen lärdom, inga förmaningar uträtta något till hans förkofran i kunskaper eller förbättring. — *B. sig*, v. r. 1) Med tänderna såra eller hårdt klämma en del af sin egen kropp. *B. sig i tungan, i läppen, i ett finger.* (Fig.) *B. sig i läppen*, vara betagen af harm, men dock tvinga sig att iakttaga tystnad. *B. sig i fingren*, stå helt förlägen, utan att veta, hvad man skall göra eller svara; vara helt försagd, förbluffad. — 2) Med tänderna omhålla någon del af sin kropp. *En orm, som b-ter sig i stjerten.* — 3) *B. sig fast vid*, med tänderna starkt fästa sig vid; äfv. (fig.) fästa sig vid, t. ex.: *b. sig fast vid ett uttryck, ett förflugt ord. B. sig igenom*, med tändernas tillhjälp genomtränga; äfv. (i allm.) genomtränga; äfv. (fig.) slutligen lyckas i ett företag. *B. sig i'n*, medelst bett tränga djupt in; äfv. (om ett ämne) djupt intränga, t. ex.: *fuken b-ter sig in i väg-garna*; äfv. (fig.) göra sig väl hemmastadd, förtrogen med, t. ex.: *han har b-tit sig djupt in i det ämnet.* — *Bitas*, v. d. 5. 1) Säges om människor och djur, som bita andra, antingen tillfälligtvis, eller af vana. *Om du bits, så skall jag klaga på dig. Djur, som b. Hundens, hästens, loppan, papegojan bits. Akta dig, det bits!* säges skämtvis, isynnerhet åt barn, när man på lek vill skrämma dem för ett föremål, som i sig sjelft icke är farligt. — 2) a) Bita hvarandra. — b) (fig.) Gräla, träta på hvarandra, t. ex.: *De b. och skälla jemt på hvarandra.*

BITANDE, n. 4. Handlingen, då människa eller djur biter; verkningen, då något biter; se *Bita*, v. a. o. n., *Bita sig*, v. r. och *Bitas*, v. d.